

31985L0203

L 87/1

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

27.3.1985

DIREKTIVA SVETA
z dne 7. marca 1985
o standardih kakovosti zraka za dušikov dioksid

(85/203 EGS)

SVET EVROPSKE SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti členov 100 in 235 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker akcijski programi Evropskih skupnosti za okolje iz let 1973 ⁽⁴⁾, 1977 ⁽⁵⁾ in 1982 ⁽⁶⁾ dajejo prednost ukrepom proti dušikovemu dioksidu zaradi njegove škodljivosti ter ob upoštevanju sedanjega znanja o njegovih učinkih na zdravje ljudi in na okolje;

ker ni na razpolago dovolj tehničnih in znanstvenih podatkov, ki bi Svetu omogočali določitev posebnih standardov za okolje na splošno in ker sprejetje mejnih vrednosti za varovanje zdravja ljudi prispeva tudi k varstvu okolja;

ker kakršne koli razlike med predpisi, ki že veljajo ali so v pripravi v različnih državah članicah, o dušikovem dioksidu v zraku lahko povzročijo neenake pogoje konkurence ter lahko posledično neposredno vplivajo na delovanje skupnega trga; ker je zato treba na tem področju približati zakonodaje po členu 100 Pogodbe;

ker je ena od osnovnih nalog Skupnosti spodbujati skladen razvoj gospodarskih dejavnosti po vsej Skupnosti ter stalno in uravnoteženo gospodarsko rast, česar si ni mogoče predstavljati brez boja proti onesnaževanju in obremenjevanju ali brez izboljšanja kakovosti življenja in varstva okolja; ker Pogodba ne predvideva potrebnih pooblastil, mora biti osnova člen 235 Pogodbe;

ker je zlasti za varovanje zdravja ljudi in okolja potrebno določiti mejno vrednost za dušikov dioksid, ki ne sme biti presežena na ozemlju držav članic v določenem obdobju in ker naj ta vrednost temelji na rezultatih dela Svetovne zdravstvene organizacije, posebno glede razmerja doza/učinek, predvidenega za to onesnaževalo;

ker kljub sprejetim ukrepom morda ne bo možno doseči skladnosti z mejno vrednostjo na določenih območjih; ker bo državam članicam dovoljeno začasno odstopanje pod pogojem, da predložijo Komisiji načrte za postopno izboljšanje kakovosti zraka na teh območjih;

ker je pričakovati, da bo Svet v kratkem uvedel predpis, ki bo državam članicam naložil precej nižje mejne vrednosti za izpušne pline iz motornih vozil;

⁽¹⁾ UL C 258, 27.9.1983, str. 3.

⁽²⁾ UL C 337, 17.12.1984, str. 434.

⁽³⁾ UL C 206, 6.8.1984, str. 1.

⁽⁴⁾ UL C 112, 20.12.1973, str. 1.

⁽⁵⁾ UL C 139, 13.6.1977, str. 1.

⁽⁶⁾ UL C 46, 17.2.1983, str. 1.

ker morajo biti ukrepi, sprejeti v skladu s to direktivo, ekonomsko izvedljivi in združljivi z uravnoteženim razvojem;

ker je dušikov dioksid tudi predhodnik pri nastajanju fotokemičnih oksidantov, ki so lahko škodljivi za ljudi in okolje ter ker preventivni ukrepi lahko zmanjšajo njihovo nastajanje;

ker je potrebno uvesti merilne postaje za spremljanje skladnosti z mejno vrednostjo dušikovega dioksida in kjer je umestno, da te postaje tudi merijo dušikov monoksid, ki je vmesna stopnja pri nastajanju dušikovega dioksida;

ker imajo države članice različne analizne metode, je potrebno pod posebnimi pogoji dovoliti uporabo analiznih metod, ki se razlikujejo od referenčne metode, predpisane v tej direktivi;

ker je poleg mejne vrednosti treba predvideti tudi priporočene vrednosti za izboljšanje varovanja zdravja ljudi in da se prispeva k dolgoročnemu varstvu okolja;

ker so kasnejše spremembe referenčnih analiznih metod iz te direktive lahko zaželeno v skladu s tehničnim in znanstvenim napredkom na tem področju; ker je zaradi hitrejšega izvajanja nalog v ta namen potrebno določiti postopek za uvajanje tesnega sodelovanja med državami članicami in Komisijo znotraj Odbora za prilagajanje znanstvenemu in tehničnemu napredku,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

1. Namen te direktive je:

- določiti mejno vrednost (Priloga I) za dušikov dioksid v atmosferi, posebno zaradi varovanja zdravja ljudi pred učinki dušikovega dioksida v okolju,
- določiti priporočene vrednosti (Priloga II) za dušikov dioksid v atmosferi, da se izboljša varovanje zdravja ljudi in prispeva k dolgoročnemu varstvu okolja.

2. Ta direktiva se ne nanaša na izpostavljenost pri delu ali znotraj zgradb.

Člen 2

Za namen te direktive pomenijo:

- „mejna vrednost“ koncentracijo dušikovega dioksida, kot je podana v tabeli v Prilogi I, ki se ne sme preseči na območju držav članic v določenih obdobjih in pod pogoji, predpisanimi v naslednjih členih,
- „priporočene vrednosti“ koncentracije dušikovega dioksida, podane v Prilogi II, ki so predvidene v določenih obdobjih in ki bodo služile kot referenčne točke za osnovanje posebnih shem znotraj območij, ki jih določijo države članice.

Člen 3

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da od 1. julija 1987 koncentracije dušikovega dioksida v atmosferi, merjene skladno s Prilogo III, ne bodo višje od mejne vrednosti v Prilogi I.

2. Kadar obstaja verjetnost, da bodo v posebnih okoliščinah koncentracije dušikovega dioksida v atmosferi na določenih območjih kljub ustreznim ukrepom presegle mejno vrednost v Prilogi I po 1. juliju 1987, bodo zadevne države članice o tem obvestile Komisijo pred 1. julijem 1987.

Država članica predloži načrte za postopno izboljšanje kakovosti zraka na teh območjih Komisiji takoj, kakor hitro je mogoče. Načrti, pripravljeni na podlagi ustreznih podatkov o naravi, izvoru in razvoju onesnaženosti, opisujejo zlasti ustrezne ukrepe, ki so bili ali bodo sprejeti, in postopke, ki so jih ali jih še bodo izvedle zadevne države članice. Cilj teh ukrepov in postopkov je čimprejše zmanjšanje koncentracij dušikovega dioksida v atmosferi znotraj območij do vrednosti, ki ne presegajo mejno vrednost v Prilogi I, vendar najkasneje do 1. januarja 1994.

Člen 4

1. Na območjih, kjer zadevna država članica meni, da je potrebno omejiti ali preprečiti predvideno večjo onesnaženost z dušikovim dioksidom, posebej v smislu urbanega in industrijskega razvoja, se lahko določi nižja mejna vrednost, kot je v Prilogi I.

2. Na območjih, kjer zadevna država članica meni, da bi jim morala dodeliti posebno varstvo okolja, lahko določi vrednosti, ki so na splošno nižje od priporočenih vrednosti v Prilogi II.

Člen 5

Države članice lahko kadar koli določijo strožje vrednosti, kot so določene v tej direktivi.

Člen 6

Države članice postavijo merilne postaje za pridobivanje potrebnih podatkov za izvajanje te direktive v skladu z navedbami v Prilogi III, posebej na območjih, kjer je mejna vrednost presežena ali obstaja verjetnost, da bo presežena, in na območjih, navedenih v členu 4.

Takšne postaje lahko merijo tudi koncentracije dušikovega monoksida.

Člen 7

1. Od 1. julija 1987 dalje obveščajo države članice Komisijo, najkasneje šest mesecev po izteku letnega referenčnega obdobja (31. december) o primerih, ko je bila mejna vrednost iz Priloge I presežena, in o zabeleženih koncentracijah.

2. Države članice sporočijo Komisiji najkasneje v enem letu od izteka letnega referenčnega obdobja o razlogih za te primere in sprejetih ukrepih proti njim.

3. Poleg tega obvestijo države članice Komisijo na njeno zahtevo o:

- izmerjenih koncentracijah,
- mejnih vrednostih, rokov in o določenih časovnih razporedih,
- vseh ustreznih uvedenih ukrepov,

ki se nanašajo na območja, določena v členu 4(1) in (2).

Te informacije morajo tudi biti na razpolago javnosti.

Člen 8

Komisija v rednih časovnih presledkih izdaja povzetek poročila o izvajanju te direktive.

Člen 9

Ukrepi, sprejeti v skladu s to direktivo, ne smejo privedi do večjega poslabšanja kakovosti zraka na območjih zunaj urbanih mest, kjer je raven onesnaženosti z dušikovim dioksidom v času izvajanja te direktive nizka glede na mejno vrednost v Prilogi I.

Člen 10

Pri uporabi te direktive države članice izberejo:

- referenčno analizno metodo, navedeno v Prilogi IV,
- ali katero koli drugo analizno metodo, za katero lahko prikažejo Komisiji, da je enakovredna referenčni metodi.

Člen 11

1. Preden država članica določi vrednosti koncentracije dušikovega dioksida v atmosferi skladno s členom 4(1) in (2) na območjih blizu meje z eno ali več državami članicami, se mora z zadevnimi državami predhodno posvetovati. Komisija bo obveščena in je lahko prisotna na teh posvetovanjih.

2. Kadar so mejna vrednost v Prilogi I ali vrednosti iz člena 4(1) in (2) — pod pogojem, da so bile te vrednosti predmet posvetovanj v skladu z odstavkom 1 — presežene ali pa obstaja verjetnost, da bodo presežene zaradi večje onesnaženosti, ki izvira ali lahko izvira iz druge države članice, se zadevne države članice posvetujejo o odpravi stanja. Komisija je obveščena in je lahko prisotna na teh posvetovanjih.

Člen 12

Spremembe, potrebne za prilagajanje določb iz Priloge IV tehničnemu napredku, bodo sprejete po postopku iz člena 14. Te spremembe ne bodo neposredno ali posredno spremenile mejne vrednosti iz Priloge I.

Člen 13

1. Za namene iz člena 12 se ustanovi Odbor za prilagoditev te direktive znanstvenemu in tehničnemu napredku, v nadaljevanju

odbor, sestavljen iz predstavnikov držav članic in iz predstavnika Komisije kot predsednika.

2. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 14

1. Če je treba ravnati po postopku iz tega člena, predsednik na lastno pobudo ali pa na zahtevo predstavnika države članice preda zadevo odboru.

2. Predstavniki Komisije predložijo odboru osnutek ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Odbor poda svoje mnenje o osnutku v roku, ki ga lahko določi predsednik glede na nujnost zadeve. Mnenje se sprejme z večino 45 glasov, pri čemer se glasovi držav članic ponderirajo na način, ki je določen v členu 148(2) Pogodbe. Predsednik ne glasuje.

3. Komisija sprejme predlagane ukrepe, kadar so v skladu z mnenjem odbora.

Če predvideni ukrepi niso v skladu z mnenjem odbora ali če mnenje ni bilo podano, Komisija brez odlašanja predloži Svetu predlog ukrepov, ki naj se sprejmejo. Svet odloča s kvalificirano večino.

Če Svet ne odloči v treh mesecih po prejemu predloga, predlagane ukrepe sprejme Komisija.

Člen 15

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 1. januarja 1987 in o tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedila predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 16

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 7. marca 1985

Za Svet

Predsednik

A. BIONDI

PRILOGA I

MEJNA VREDNOST ZA DUŠIKOV DIOKSID

(Mejno vrednost je treba izraziti v $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Prostornina mora biti standardizirana pod naslednjimi pogoji temperature in pritiska: 293 °K in 101,3 kPa)

Referenčno obdobje ⁽¹⁾	Mejna vrednost dušikovega dioksida
Leto	200
	98. percentil, izračunan iz poprečnih vrednosti na uro ali obdobje krajše od ene ure, zabeleženo skozi celo leto ⁽²⁾

⁽¹⁾ Letno referenčno obdobje se začne 1. januarja v vsakem koledarskem letu in konča 31. decembra.

⁽²⁾ Da se veljavnost izračuna 98. percentila prizna, mora biti na razpolago 75 % možnih vrednosti in čim bolj enakomerno porazdeljenih v določenem letu za določeno merilno mesto.

V primerih, ko merjene vrednosti na določenih merilnih mestih niso na razpolago v obdobju daljšem od 10 dni, se mora pri izračunanem percentilu to dejstvo navesti.

Izračun 98. percentila na osnovi zabeleženih vrednosti v celem letu se opravi na po naslednjem postopku: 98. percentil se mora izračunati iz dejanskih izmerjenih vrednosti. Izmerjene vrednosti se morajo zaokrožiti na najbližji $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Vse vrednosti se morajo razporediti v naraščajočem vrstnem redu za vsako merilno mesto:

$$X_1 \leq X_2 \leq X_3 \leq \dots \leq X_k \leq \dots \leq X_{N-1} \leq X_N$$

98. percentil je vrednost komponente ranga k, kjer je k izračunan po naslednji formuli:

$$k = (q \times N)$$

kjer je k enak 0,98 za 98. percentil in do 0,50 za 50. percentil, N pa je število dejansko izmerjenih vrednosti. Vrednost (q x N) se mora zaokrožiti na najbližje celo število.

Kjer merilna oprema ne omogoča diskretnih vrednosti, ampak daje samo razrede vrednosti nad $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tozadevne države članice lahko za izračun percentila uporabijo interpolacijo, s tem da je formula interpolacije sprejeta na Komisiji in da razredi vrednosti niso višji od $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Tačasna metoda velja samo za opremo sedaj v uporabi za obdobje do izteka življenjske dobe opreme in je v vsakem primeru omejeno na 10 let od začetka veljavnosti te direktive.

PRILOGA II

PRIPOROČENE VREDNOSTI ZA DUŠIKOV DIOKSID

(Mejno vrednost je treba izraziti v $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Prostornina mora biti standardizirana pod naslednjimi pogoji temperature in pritiska: 293 °K in 101,3 kPa)

Referenčno obdobje	Priporočene vrednosti za dušikov dioksid
Leto	50
	50. percentil, izračunan iz poprečnih vrednosti na uro ali obdobje, krajše od ene ure, zabeleženo skozi celo leto
	135
	98. percentil, izračunan iz poprečnih vrednosti na uro ali obdobje, ki je krajše od ene ure, zabeleženo skozi celo leto

Formula iz opombe (2) v Prilogi I se mora uporabiti pri izračunu percentilov, pri čemer je vrednost q 0,50 za 50. percentil in 0,98 za 98. percentil.

PRILOGA III

MERJENJE KONCENTRACIJ DUŠIKOVEGA DIOKSIDA

1. Namen merjenja koncentracij NO₂ v okolju je določiti tveganje posameznika pri izpostavljenosti preseženi mejni vrednosti; merilne točke naj izberejo države članice, kadarkoli je možno med kraji, kjer je tveganje verjetno največje.

Potrebno je upoštevati dva ločena primera:

- 1.1 območja, ki so v večji meri onesnažena zaradi motornih vozil in s tem omejena na bližino cest z gostim prometom;
- 1.2 večja območja, kjer izpusti iz nepremičnih virov pomembno prispevajo k onesnaženosti.

2. V primeru 1.1 se morajo merilne točke izbrati, tako da:

- pokrijejo primere glavnih tipov območij, onesnaženih zaradi motornih vozil, posebno „kanjonske“ ceste, kjer poteka gost promet in glavna križišča,
- so, kolikor je mogoče, tiste, kjer je koncentracija NO₂ iz odstavka 1, verjetno med najvišjimi.

3. Število postavljenih postaj za območja, določena v odstavku 1.2, mora odražati:

- velikost onesnaženega območja,
- neenakomerno prostorsko razdelitev onesnaženja.

Izbira območij ne sme izključiti „kanjonske ceste“ z gostim prometom in glavna križišča, kot je določeno v odstavku 2, če obstaja nevarnost, da se mejna vrednost preseže glede na znatno onesnaženost, ki izvira iz nepremičnih virov pri zgorevanju.

4. Končni odčitek z instrumentov se mora obdelati tako, da se poprečna urna vrednost ali poprečna vrednost za manj kot eno uro izračuna skladno z določili Priloge I. Da se zagotovi kontrola, se morajo podatki hraniti v primerih, ko:

- mejna vrednost ni bila presežena, dokler Komisija ne izda naslednje periodično poročilo, kot se zahteva v členu 8,
- je bila mejna vrednost presežena, dokler zahtevani ukrepi v členu 3 niso uvedeni.

—

PRILOGA IV

REFERENČNA ANALIZNA METODA, KI SE UPORABLJA V NAMENE IZ TE DIREKTIVE

Referenčna analizna metoda za določanje dušikovih oksidov mora biti kemiluminescenčna metoda, opisana v ISO standardu DIS 7996.

Jezikovne verzije, objavljene v ISO in v drugih verzijah, ki jih potrdi Komisija kot skladne, se smatrajo za avtentične.

Pri uporabi merilnih metod se mora upoštevati naslednje:

1. Vzorčevalna glava mora biti na razdalji najmanj 0,5 m od zgradb, da se izognemo zastiralnemu učinku.
  2. Vzorčevalni del (cevi in stiki) mora biti iz kemijsko inertne snovi (npr. steklo, teflon, nerjaveče jeklo), ki ne spreminja koncentracije NO₂.
  3. Vzorčevalni del med vzorčevalno glavo in instrumentom mora biti čim krajši. Čas pretoka vzorčenega plina skozi vzorčevalno cev ne sme biti krajši od 10 sekund.
  4. Vhod v vzorčevalno glavo mora biti zaščiten pred dežjem in žuželkami. Če je uporabljen predfilter, mora biti izbran in vzdrževan (redno čiščenje) tako, da je njegov vpliv na koncentracijo NO₂ čim manjši.
  5. Treba se je izogniti kondenzaciji v vzorčevalnem delu.
  6. Vzorčevalni del se mora redno čistiti, pri čemer je potrebno upoštevati lokalne pogoje.
  7. Na vzorčenje ne sme vplivati izpust plina iz instrumenta ali izpust iz kalibracijskega sistema.
  8. Na vzorčenje na vzorčevalni glavi ne smejo vplivati sosednje naprave (klimatska naprava ali oprema za prenos podatkov).
  9. Potrebno je uvesti varnostne ukrepe, da se preprečijo temperaturna nihanja, ki povzročajo prekomerne merilne napake.
  10. Instrumenti morajo biti redno kalibrirani.
  11. Vzorčevalni del mora biti zračno tesen, hitrost pretoka se mora redno nadzirati.
-